

Finansdepartementet
Att:
fi.remissvar@regeringskansliet.se
alice.hallman@regeringskansliet.se

2026-02-03
Lantmäteriets dnr: LM2025/138627
Mottagarens dnr: Fi2025/01857

Yttrande över Produktivitetskommissionens betänkanden Fler möjligheter till ökat välstånd (SOU 2025:96)

Sammanfattning

Lantmäteriet yttrar sig över vissa delar i kapitel 4 i betänkandet som bedöms ha betydelse för myndighetens verksamhet.

Lantmäteriet tillstyrker förslagen om att möjliggöra datadelning som huvudregel mellan myndigheter, en modernisering av registerförfattningar genom gemensamma dataskyddsbestämmelser för myndigheter samt en översyn av tillämpningen av dataskyddsförordningen i Sverige och inom EU. Lantmäteriet är också positiv till ökade investeringar i förvaltningsgemensam digital infrastruktur och till en översyn av möjligheterna att öka automatiseringen av beslutsfattande i offentlig verksamhet, men framhåller behovet av fortsatt analys av finansiering, hantering av ökade förvaltningskostnader, utformningen av bidragsmodeller samt vikten av att förslagen går i linje med syftet med förordningen (2024:1005) om samordnad och säker statlig it-drift.

Skälen till Lantmäteriets ställningstagande redovisas mer utförligt nedan.

4.4.2 Tillgängliggör svensk data

UTFORMA OFFENTLIGHETS- OCH SEKRETESSLAGEN, OSL, SÅ ATT DATADELNING MELLAN MYNDIGHETER BLIR HUVUDREGEL

Lantmäteriet tillstyrker förslaget om att utforma offentlighets- och sekretesslagen, OSL, så att datadelning mellan myndigheter blir huvudregel.

Lantmäteriet tolkar kommissionens förslag som att frågan bör utredas utifrån målet att ta fram ett förslag med innebörden att informationsutbyte som huvudregel är tillåtet mellan myndigheter. I dag är det ofta möjligt att dela data mellan myndigheter, men regleringen är komplex och nödvändiga bedömningar för att dela data kan därför vara onödigt resurskrävande.

NY REGISTERLAGSTIFTNING

Lantmäteriet är positivt till en modernisering av registerförfattningar genom en ramlag för kompletterande dataskyddsbestämmelser som är gemensamma för myndigheter. Det skulle göra den nuvarande dataskyddslagstiftningen mindre fragmenterad. En mer enhetlig dataskyddsreglering för myndigheter skulle förbättra förutsättningarna för att snabbt anpassa regleringen vid förändrade samhällsbehov och också för att få effektivare genomslag av anpassningarna i praktiken.

Lantmäteriet instämmer i utredningens bedömning att det behövs en ökad flexibilitet och anpassningsförmåga i lagstiftning för att möta utmaningen med dagens snabba teknikutveckling och ökade behov av data.

Lantmäteriet har stort behov av en samordnad översyn av de registerförfattningar som gäller myndighetens register och verksamhet och anser att behovet skulle kunna tillgodoses snabbare och på ett hållbart sätt utifrån ett långsiktigt perspektiv om en ramlagstiftning tas fram enligt utredningens förslag.

4.4.3 Minska osäkerheten kring datahantering

Lantmäteriet tillstyrker förslaget avseende en översyn av tillämpningen av dataskyddsförordningen i Sverige samt verka för en gemensam översyn inom EU.

Ökad enhetlig tillämpning nationellt och på EU-nivå är viktigt för att skapa gemensamma förutsättningar för regelefterlevnad och därmed en säkrare datahantering vilket är viktigt för utvecklingen av informations- och datatjänster baserade på grundläggande geografisk information och fastighetsinformation (geodata).

4.4.4 Förbättra den digitala infrastrukturen i offentlig sektor

INVESTERA I FÖRVALTNINGSGEMENSAM DIGITAL INFRASTRUKTUR

Lantmäteriet tillstyrker förslagen på en principiell nivå och anser att det är särskilt positivt att det föreslås att investeringarna i den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen ska öka och att det föreslås att det ska inrättas ett nytt anslag i statsbudgeten för att utveckla de grundkomponenter som behövs.

Gemensam finansiering av en grundläggande digital infrastruktur ökar myndigheters möjlighet till att digitalisera sina processer och förenklar en övergång till ett digitalt arbetssätt. Att myndigheter nyttjar samma strukturer effektiviserar och förenklar också den gemensamma förvaltningen.

Lantmäteriet vill lyfta vikten av att förslagen går i linje med syftet med förordningen (2024:1005) om samordnad och säker statlig it-drift där LM är

en av fyra myndigheter som fått i uppdrag att leverera säkra it-driftstjänster till myndigheter.

När investeringar ökar i den förvaltningsgemensamma infrastrukturen ökar också förvaltningskostnaderna för infrastrukturen. Lantmäteriet vill lyfta att det bör finnas en plan för att hantera dessa ökade förvaltningskostnader.

Det bör också utredas närmare på vilket sätt de föreslagna bidragsutbetalningarna från Digg till andra myndigheter bör utformas och regleras för att uppnå önskad effekt.

4.4.5 Stärk förmågan till digital innovation i offentlig sektor

FRÄMJA AUTOMATISERING INOM OFFENTLIG SEKTOR

Lantmäteriet tillstyrker principiellt en översyn av möjligheterna att öka automatiseringen av beslutsfattandet i offentligt finansierad verksamhet. Detta skulle minska manuell hantering som är tids- och resurskrävande.

En sådan översyn bör även omfatta avgiftsfinansierad verksamhet som avser försörjning av grundläggande geodata. Efterfrågan av sådan information ökar och blir allt viktigare i samhället. Ökade förutsättningar för automatiserat beslutsfattande skulle möjliggöra en effektivare försörjning av geodata i samhället.

Beslutande

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektören Anders Lundquist. I den slutliga handläggningen har också juristen Beatrice Buskas, juristen Malgorzata Drewniak, juristen Tove Korske, utredaren Michael Nordsveen, geodatasamordnaren Jakob Bornegrim och verksamhetsutvecklaren Anna Norén (den sistnämnda föredragande) medverkat.

För Lantmäteriet

Anders Lundquist